

СПЕЦИФІКА УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КЕРІВНИКІВ ОПОРНИХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

Попович Л. М.

В умовах змін в Україні відбувається процес децентралізації, передавання повноважень органам місцевого самоврядування, утворення опорних закладів освіти та їх філій. Управління закладами освіти зазнає значних змін: утверджується демократизація управління, формуються інноваційні управлінські компетентності, оновлюються управлінські функції.

Нами **виявлено** специфіку опорних закладів освіти та їх філій, проблеми та умови управління ними:

- **управління** організацією освітнього процесу в суб'єктах округу (опорних закладах, їх філіях) — розвиток демократичного стилю управління керівників; забезпечення системи якості освіти; моніторинг результатів освітньої діяльності в опорних закладах освіти та їх філіях; розроблення місії опорного закладу освіти та філій; володіння інноваційними технологіями управління та їх філій; засвоєння знань про різні види менеджменту; розподіл повноважень керівників опорного закладу освіти та філій; розвиток рівня організаційної культури керівників опорного закладу освіти та його філій; партнерська взаємодія педагогічних працівників та здобувачів освіти; організація профільного навчання; розвиток лідерських якостей керівника; пошук нових форм партнерської взаємодії з батьківськими та громадськими організаціями;

- **управління** організацією науково-методичної роботи з педагогічними працівниками — управління, діяльність якого спрямована на посилення роботи з розвитку професійних компетентностей педагогічних працівників; науково-методичний супровід педагогічних працівників; формування різнопланових творчих груп; використання інноваційних форм навчання: диференційованого, дистанційного навчання, он-лайн консультування, кооперативного навчання, враховуючи віддалене розташування філій від опорних закладів освіти;

- **управління** організацією виховної роботи — управління, діяльність якого спрямована на координацію системи виховної роботи в суб'єктах округу (опорних закладах, їх філіях); організації та співуправління самоврядних організацій, організацій здобувачів освіти; розвитку партнерства, волонтерства з врахуванням місцевих особливостей; співпраця з різноманітними установами, які функціонують в межах освітнього округу.

Визначено управлінські функції: переважають не лише класичні, такі як: планування, організація, контроль, мотивація, а й модернізовані (осучаснені),

насамперед прогностична, стратегічного планування, контрольно-аналітична, представницька, експертно-консультативна та інші.

Ефективність управлінської діяльності керівників опорних закладів освіти та їх філій, на думку респондентів (малої вибірки керівників опорних закладів освіти — 30) залежатиме від демократичного стилю управління — 67,7%; розвитку лідерських якостей керівників — 61,5%; опанування системою знань про різні види менеджменту — 59,2%; розвитку стратегічного та критичного мислення керівників — 58%; використання інноваційних технологій управління, управлінських інформаційних систем, експертно-аналітичних систем, сучасних інформаційних сервісів, платформ та інструментів в опорних закладах освіти та їх філіях — 57,5%.

ОПОРНИЙ ЗАКЛАД ОСВІТИ ЯК ОБ'ЄКТ ВИВЧЕННЯ ТА УПРАВЛІННЯ

Малюга М. М.

Опорна школа функціонує відповідно до чинного законодавства в галузі освіти, зокрема Законів України «Про освіту» (2017р.), «Про загальну середню освіту», «Про позашкільну освіту», інших актів законодавства та на основі установчих документів із урахуванням специфіки власної освітньої діяльності, профілю (спеціалізації) та інших особливостей організації освітнього процесу.

Теоретичний аналіз досліджуваної проблеми та практичного досвіду управління системою загальної середньої освіти в регіонах засвідчив про наявність певних суперечностей між:

- необхідністю розгортання децентралізації влади у сфері освіти й нерозробленістю способів, засобів і механізмів їх реалізації задля забезпечення ефективної взаємодії державних і громадських структур та органів місцевого самоврядування;
- необхідністю демократичної модернізації системи управління загальною середньою освітою, опорною школою та недостатністю адекватного наукового та законодавчого забезпечення розвитку її громадського складника;
- декларуванням доцільності делегування управлінських повноважень у галузі загальної середньої освіти місцевому самоврядуванню та недосконалістю законодавчо визначених механізмів і ресурсів у громад для реалізації цих функцій;
- суспільним запитом щодо розвитку приватної освіти, автономії навчальних закладів, опорних шкіл і недосконалістю нормативно-правового забезпечення в окресленому напрямі;
- потребою у визначенні науково обґрунтованих критеріїв ресурсного забезпечення функціонування опорних шкіл як центрів управління в ОТГ і необхідністю їхнього розроблення та реалізації на практиці.